

**DOKUMENTACJA ZABEZPIECZAJĄCYCH PRAC KONSERWATORSKICH
ELEWACJI ZESPOŁU DOMÓW KARMELITÓW
PRZY UL. PODMŁYŃSKIEJ 10-11 W GDAŃSKU**

**Prace zrealizowane przy pomocy dotacji Gminy Miasta Gdańska
Umowa nr: RWB-W/ 1986 /BAM/58/U.-W.Bież./2023 z dnia 24.05.2023r.**

Opracowanie:

Agata Bortkiewicz

Dorota Szmyt

GDAŃSK, LISTOPAD 2023

1. **Obiekt:**

Zespół domów karmelitańskich połączonych ogrodzeniem murowanym: elewacja renesansowej, trójkondygnacyjnej kamienicy (dawna plebania) i elewacja ryglowego domu jednokondygnacyjnego (domek pisarza kościelnego) przy ul. Podmłyńskiej 10-11 w Gdańsku.

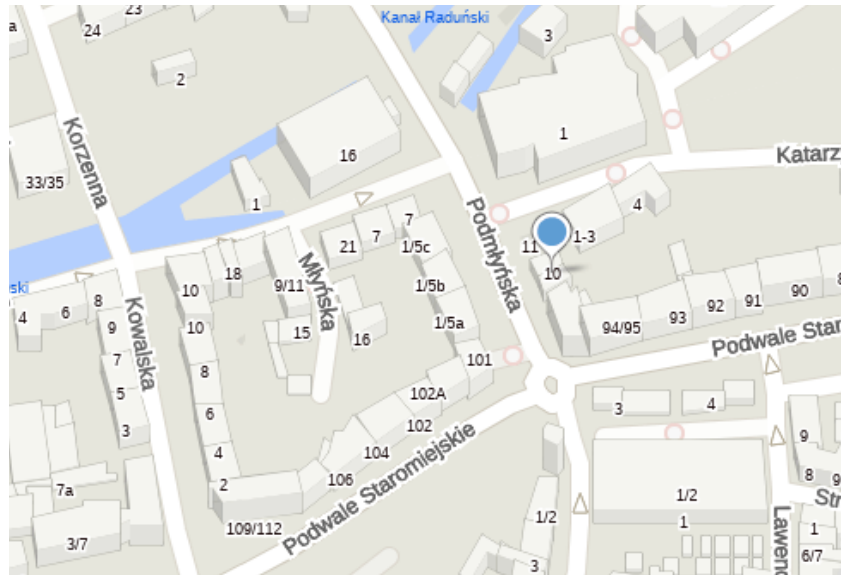
1. **Nazwa obiektu, adres:**

Zespół domów karmelitańskich wraz z ogrodzeniem murowanym

ul. Podmłyńska 10,11

80-856 Gdańsk, działka nr 301/2, obręb 090, jednostka ewidencyjna Gdańsk

2. **Lokalizacja wraz z mapką sytuacyjną**

3. **Numer rejestru zabytków:**

655 /obecnie A-774 / decyzja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku z dnia 15 października 1973.

4. **Rys historyczny:**

Zespół domów karmelitów, na który składają się budynek przy ul. Podmłyńskiej 10 połączony ogrodzeniem murowanym z bramą wjazdową z budynkiem przy ul. Podmłyńskiej 11. Renesansowy dom mieszkalny przy ul. Podmłyńskiej 10 pochodzi z 1647, pierwotnie mieściła się tam plebania. W 1945 częściowo zniszczony (jedno skrzydło). 1946/1947 miała miejsce jego odbudowa i przebudowa wnętrza.

Ryglowy domek pełniący funkcję domu pisarza kościelnego powstał w 1624. W 1934 poddany pracom renowacyjnym. Uszkodzony w 1945.

5. Ikonografia archiwalna:

Widok ogólny, stan z ok. 1881 (fot. Domena publiczna- fotopolska.eu)

Widok ogólny, stan z ok. 1900 (fot. Domena publiczna- fotopolska.eu)

Elewacja budynku danej plebanii, stan z ok. 1905 (fot. Domena publiczna- fotopolska.eu)

Widok ogólny, stan z ok. (fot. Domena publiczna- fotopolska.eu)

Dawny Dom Pisarza Kościelnego, stan z l. 1923-1928 (fot. Domena publiczna fotopolska.eu)

Dawny Dom Pisarza Kościelnego, stan z l. 1933-1934 (fot. Domena publiczna fotopolska.eu)

Dawny Dom Pisarza Kościelnego z murem ogrodzenia z bramą wjazdową i widocznym częściowo budynkiem plebanii, po przeprowadzeniu prac renowacyjnych, stan z ok.1934-1935 (fot. Domena publiczna fotopolska.eu)

Dawny Dom Pisarza Kościelnego, stan po zniszczeniach wojennych, stan z 1946, (fot. Domena publiczna fotopolska.eu)

6. Prace prowadzone w ramach dotacji:

Dotacja celowa Gminy Miasta Gdańska, Umowa nr RWB-W/1986/BAM/58/U-W. Bież./2023 z dnia 24.05.2023, nazwa zadania: „Zabezpieczające prace konserwatorskie elewacji zespołu domów karmelitów przy ul. Podmłyńskiej 10 i 11”

7. Czas trwania prac:

Maj 2023 - Listopad 2023

8. Wykonawca prac:

„BUDKON” Sp. z o. o.

ul. Profesorska 3

80-856 Gdańsk

Kierownik budowy:

inż. Rafał Socha

Kierownik prac konserwatorskich:

mgr Agata Bortkiewicz

Nadzór PWKZ w Gdańsku:

mgr inż. Olga Teresińska

Nadzór inwestorski:

inż Marek Skolimowski

9. Opis stanu zachowania obiektu przed rozpoczęciem prac - część opisowa

9.1. Kamienica przy ul. Podmłyńskiej 10 (1602 -1647, Dawna Plebania, obecnie budynek klasztorny).

Budynek trójkondygnacyjny, podpiwniczony z poddaszem nieużytkowym. Dach wielospadowy, kryty dachówką ceramiczną. Bryła budynku na planie prostokąta złożona z dwóch kamienic północnej i południowej w układzie szczytowym do ul. Podmłyńskiej i trzeciej od zachodu w układzie kalenicowym. Elewacje nietynkowane z detalem architektonicznym i rzeźbiarskim z piaskowca i sztukaterii. Elewacja zachodnia dwudzielna: część kalenicowa dwuosiowa, przepruta prostokątnymi oknami ujętymi węgarami ze sztucznego kamienia. Nad oknami płytkie blendy przykryte łękami odcinkowymi dekorowanymi kłińcami. Elewacja zwieńczona profilowanym gzymsem ceramicznym. Narożnik północno-zachodni akcentowany boniowaniem ze sztucznego kamienia. Elewacja szczytowa dwuosiowa zwieńczona szczytem uskokowym przeprutym pojedynczym oknem. W lewym spływie zachowana dekoracja o motywie uproszczonego ornamentu okuciowego. Prawy spływ szczytu bez zachowanego detalu. Elewacja przepruta dwoma rzędami prostokątnych okien ujętych w węgary i nadproża ze sztucznego kamienia. Otwory okienne akcentowane płytkami blendami zamkniętymi łukiem odcinkowym z kłińcami. Okna osi południowej- zamurowane i pozbawione detalu. Portal wejściowy w osi północnej, kamienny o formie łuku tryumfalnego z nadświetlem zwieńczonym naczółkiem, dekorowany ornamentem wczesno-barokowym. Wykonany z piaskowca gotlandzkiego i płyt marmurowych w kolorze czerwonym. Kompozycja dekoracji umieszczonej pod górnym gzymsem portalu oraz w rozdzielonych przez kaboszony polach pilastrów- wypełniona owocami w kiściach, między innymi granatów, poniżej lambrekiny, a u dołu kanelowane pilastry. W zworniku łuku nad wejściem znajduje się znak własnościowy kościoła Św. Katarzyny - krzyż „tau” z boczną poprzeczką.

Nadświetle ujęte wolutami. W osiach pilastrów, na gzymsie, nisze obecnie pozbawione detali rzeźbiarskich.

9.1.1. Stan zachowania:

9.1.2. Elewacja zachodnia

Powierzchnie cegieł, spoin- szczególnie wapiennych a także detali architektonicznych z kamienia naturalnego i sztucznego pokryte są zanieczyszczeniami, nawarstwieniami i pyłami.

Stan zachowania cegieł jest niejednorodny. Gorzej zachowane mają osłabioną strukturę, łuszczą się, uległy dezintegracji granularnej- pudrowaniu lub są zachowane fragmentarycznie. Destrukcja jest wyraźna w przyziemiu oraz punktowo na całej powierzchni muru- szczególnie dotyczy to cegieł z XVII w.

Stan zachowania zaprawy w spoinach jest również zróżnicowany: można wyodrębnić dobrze zachowane zaprawy wapienne pochodzące z XVII w., ale też takie które są w złym stanie- spękane, osłabione strukturalnie, kruszą się i pudrują. Zaprawy pochodzące z XX w. mają spoiwo cementowo- wapienne, natomiast powojenne- z drobnym wypełniaczem- mocne i szczelne, w dużym stopniu są spękane i odspojone. W dolnych partiach brak zaprawy w spoinach.

W przyziemiu na wątku muru ceglanego w celach „naprawczych” założono nieestetyczne i szkodliwe łąty cementowe.

Pomiędzy częścią południową, a częścią północną elewacji- widoczne jest długie, głębokie pęknięcie.

Portal wejścia głównego jest zachowany w najbardziej kompletnej formie. Wykonany z piaskowca gotlandzkiego, który podatny jest na procesy wietrzeniowe. W związku z tym formy są zatarte, ale w większości czytelne. Występują liczne ubytki, złuszczenia i rozwarstwienia. Wcześniejsze naprawy wykonano zaprawą cementową. Na zachowanych powierzchniach oryginalnych piaskowca gotlandzkiego, w zagłębieniach pozostały punktowo czerniałe relikty polichromii. W głębokości portalu- płyty z marmuru powierzchniowo zdeintegrowane- powstały zabielenia. Z prawej strony wejścia jedną płytę uszkodzono podczas montażu instalacji domofonu.

Elementy z piaskowca kwarcowego w szczycie północnym- są powierzchniowo zabrudzone. W partii gzymsu i na konsoli widoczne występują pęknięcia, ale ogólny stan można uznać jako dobry i nie wymagający szybkiej interwencji.

Sztukaterie ze sztucznego kamienia są w złym stanie, brakuje znacznej części - węgarków okiennych, zworników i kłińców, boniowania pomiędzy południową a północną częścią elewacji. Większość elementów jest spękana i strukturalnie osłabiona, a niektóre odspojone- stwarzają zagrożenie i mogą osunąć się na chodnik.

Na obiekcie widoczne są naprawy doraźne po zniszczeniach wojennych.

9.1.3. Przyczyny zniszczeń: lokalizacja budynku w pobliżu intensywnego ruchu kołowego- zanieczyszczenia atmosferyczne i przenoszone przez grunt drgania. Zanieczyszczenia osadzają się na powierzchniach i wnikają w pory. Drgania powodują stopniowe rozluźnianie spoiwości pomiędzy elementami. Nasłonecznienie w okresie letnim, zmiany temperatury i

woda opadowa wpłynęły na rozwój procesów starzeniowych. Przyspieszona degradacja następuje przede wszystkim pod szczelnymi zaprawami cementowymi.

9.2. Budynek przy ul. Podmłyńskiej 11 (1624, dawniej Dom Pisarza Kościelnego, obecnie budynek klasztorny).

Budynek jednobryłowy, dwukondygnacyjny ze strychem. Niepodpiwniczony. Umiejscowiony na zbiegu ulic w układzie kalenicowym w stosunku do ulicy Podmłyńskiej, szczytem północnym w stronę ulicy Katarzynki. Ryglowy, o murowanym wypełnieniu konstrukcji drewnianej. Kryty dachem dwuspadowym o pokryciu ceramicznym (dachówka esówka). Na parterze, od strony zachodniej znajdują się dwa małe okienka, a od strony północnej podobne okienka występują na pierwszym piętrze.

Mur łączący elewacje zachodnie obu ww. budynków (nr 10 i 11) mieści centralnie umieszczoną bramę wjazdową, natomiast w murze od strony ul. Katarzynki znajduje się furtka wejściowa. Korony murów kurtynowych kryte są dachówkami.

9.2.1. Stan zachowania:

Cegły wypełniające konstrukcję ryglową są z małymi wyjątkami - w dobrym stanie. Zaprawa w spoinach, cementowo- wapienna z drobnym kruszywem, w wielu miejscach jest spękana i odspojona. Lokalnie brak zaprawy w spoinach- szczególnie na złączeniu z elementami drewnianymi. Brakuje poszczególnych cegieł np. przy rurze spustowej od strony zachodniej.

W konstrukcji ryglowej, od strony północnej występują ślady po żerowaniu owadów. Pozostałe elementy drewniane są spękane, a w dolnych partiach zmuszałe.

9.3. Mur kurtynowy od strony ulicy Podmłyńskiej:

Destrukcja cegieł wskazuje na działanie bakterii nitryfikacyjnych- wklęsłe, obłe kształty ubytków i materiał ceglany w postaci miałkiego pyłu. Po prawej stronie otworu bramnego w głębokości muru- pęknięcie z przesunięciem cegieł. Oryginalna zaprawa wapienna w spoinach - popękana i osłabiona. Mur zanieczyszczony napisami - „Grafitti” wykonane farbami akrylowymi w sprayu.

9.4. Mur kurtynowy od strony ul. Katarzynki:

Po prawej stronie furtki w przyziemiu cegły są wykruszone. W pobliżu furtki po prawej stronie wystąpiło pęknięcie przebiegające przez fugi i cegły. Na wątku muru znajdują się łąty cementowe, pod którymi nastąpiła przyspieszona destrukcja. Z lewej strony furtki, na murze z powojennej odbudowy, znajdują się malunki wykonane sprayem.

10. Program prac konserwatorskich będący podstawą wydania decyzji Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

Decyzja PWKZ nr ZN.5142961.2.2021.OT z dnia 21.12.2021

„PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH NA ELEWACJACH BUDYNKÓW I MURÓW PRZY UL. PODMŁYŃSKIEJ 10-11 W GDAŃSKU”, autorstwa mgr Agaty Bortkiewicz, Gdańsk, maj 2021:

Budynek nr 10:

1. Usunięcie wtórnych spękanych i odspojonych zapraw cementowych (XX- wiecznych).
2. Usunięcie wtórnych cementowych łat z powierzchni wątku ceglanego.

Po wyschnięciu cegieł i zapraw, które znajdowały się pod cementowymi łatami i za odspojonymi zaprawami cementowymi w fugach- odpylenie powierzchni ubytków sprężonym powietrzem, a następnie zdezynfekowanie preparatami na bazie czwartorzędowych soli amonowych /Remmers BFA, Altax Algat/

3. Dezynfekcja obszarów skażonych mikrobiologicznie - grzybami, glonami, bakteriami. Preparaty na bazie czwartorzędowych soli amonowych i związków boru. /ALGAT i BORAMON produkcji Altax- w proporcji 1: 1; ewentualnie BORAMON a następnie Remmers Grunbelag- Entferner. Ze względu na widoczne ogniska działania bakterii nitryfikacyjnych. Dezynfekcja cegieł z objawami powierzchniowej destrukcji (dezintegracja globularna - „pudrowanie”) jako zabieg poprzedzający wzmocnienie strukturalne. Impregnacja do „nasylenia”- 3% roztworem preparatu Biotin R w alkoholu.

4. Wzmocnienie zdeintegrowanych oryginalnych wapiennych zapraw w spoinach, zapraw detalu architektonicznego, cegieł i piaskowca gotlandzkiego- impregnatem KSE 300 produkcji Remmers. Wzmocnianie - suchy materiał, następnie osłonięcie impregnowanych powierzchni folią, pod którą należy wstawić pojemniki z wodą w celu ułatwienia prawidłowego przebiegu reakcji hydrolizy. Przed wzmocnieniem piaskowców gotlandzkich wykonanie impregnacji środkiem „Antyhigro” produkcji Remmers- ograniczającym pęcznienie hydratacyjne frakcji ilastych.

5. Po odparowaniu rozpuszczalników oraz po stwierdzeniu wymiernego efektu wzmocnienia piaskowców gotlandzkich- z zachowaniem szczególnej ostrożności usunięcie zaprawy o spoiwie cementowym. Po osuszeniu, odsłonięte miejsca będą poddane impregnacji wstępnej Antyhigro i docelowej wzmocniającej KSE 300 Remmers.

6. Podklejenie łusek rozwarstwiającego się piaskowca gotlandzkiego zaprawą np. MALTA PLM- AL produkcji Kremer- barwioną mineralnymi pigmentami do koloru gotlandu.

7. Zabezpieczenie krawędzi większych ubytków zaprawą mineralną na spoiwie wapiennym lub produktem gotowym np. KEIM Restauro Naturstein. Zaprawa barwiona na kolor otoczenia.

8. Zabezpieczenie reliktyw polichromii 2% roztworem Paraloidu B72 w toluenie.

9. Podklejenie odspojonych detali wykonanych w sztucznym kamieniu na elewacji i szczycie od strony zachodniej oraz szczycie północnym budynku nr 10. Do skonsolidowania elementów z murem użycie zaprawy o zwiększonej plastyczności i sile klejenia, służącej

również do wypełniania ubytków np. KEIM Restauro Naturstein. W wąskie szczeliny, po zamknięciu zaprawą dolnych krawędzi - wprowadzenie metodą iniekcji kleju odpornego na warunki zewnętrzne np. Primal AC 33 produkcji Kremer.

10. Szerokie i głębokie pionowe pęknięcie pomiędzy południową i północną częścią elewacji - uszczelnienie zaprawą murarską np. Optolith TrassMortel, a następnie wypełnienie szczeliny w głębi zaprawą iniekcyjną Optolith Trassiniekt lub Aida Bohrlochsuspension produkcji Remmers. Iniekcja prowadzona od dołu do góry przez otwory rozmieszczone co ok. 60-70 cm. W dalszej kolejności- pęknięcie- skonsolidowane na zasadzie zszywania prętami gwintowanymi w systemie Remmers Spiralanke 8, Spiralsnkermortel M 30 lub w systemie Brutt Technologies. Pręty zakładane w co trzeciej spoinie. Od pęknięcia długość prętu - minimum 70 cm. z każdej strony.

Budynek nr 11:

1. Dezynfekcja powierzchni ceglanych w przyziemiu- preparaty na bazie czwartorzędowych soli amonowych i związków boru- np. mieszanina impregnatów ALGAT i BORAMON 1:1 produkcji Altax lub oddzielnie zastosowanymi impregnatami BORAMON i Grunbelag Entferner Remmers.

2. Usunięcie odspojonych zapraw ze spoin i wątku ceglanego. Po wyschnięciu obszarów znajdujących się pod zaprawami - odpylić i zdezynfekować jak w pt 1.

3. Profilaktyczne zdezynfekowanie cegieł wykazujących początki destrukcji powierzchniowej- w celu zwalczania bakterii nitryfikacyjnych impregnatem Biotin R 3% roztwór w alkoholu

4. Impregnowanie elementów konstrukcji ryglowej - na których widoczne są ślady żerowania owadów - impregnowane środkiem owadobójczym Hylotox Q produkcji Altax lub Remmers Anti-Insect.

Mur od strony ulicy Podmłyńskiej:

1. Dezynfekcja obszarów skażonych mikrobiologicznie grzybami i glonami- preparaty na bazie czwartorzędowych soli amonowych i związków boru- ALGAT I BORAMON produkcji Altax 1:1, lub Remmers Grunbelag Entferner.

2. Dezynfekcja cegieł i zapraw zwalczająca bakterie nitryfikacyjne- Biotin R 3% roztwór w alkoholu.

3. Wzmocnienie osłabionych cegieł i XVII-wiecznej zaprawy wapiennej w spoinach impregnatem KSE 300 produkcji Remmers.

4. Założenie kitów zabezpieczających na rozwarstwieniach cegieł, w miejscach powstałych „kieszeni“ zbierających wodę - zaprawa KEIM Restauro Naturstein w kolorze cegieł.

5. Wypełnienie zaprawą murarską np. Optolith TrassMortel rozwarstwienia muru- pęknięcia w głębokości przejazdu bramnego.

6. Zszywanie pęknięcia w systemie Brutt Technologie lub Spiralanke 8, spiralanke mortel M 30 Remmers.

Mur od strony ulicy Katarzynki:

1. Dezynfekcja partii muru skażonych biologicznie impregnatami na bazie czwartorzędowych soli amonowych i związków boru- ALGAT I BORAMON 1:1 produkcji Altax lub Remmers Grunbelag Entferner.

2. Usunięcie łat cementowych z wątku muru.
3. Wzmocnienie zdezintegrowanych cegieł i oryginalnych, wapiennych zapraw w spoinach impregnatem KSE 300.
4. Podmurowanie ubytku z prawej strony furtki cegłą o parametrach zbliżonych do cegieł sąsiadujących z ubytkiem – wmurowanie na zaprawę Optolith TrassMortel lub PUMA 91 BAUMIT
5. Zszycie pęknięcia z prawej strony furtki metodą Brutt Technologie lub Spiralanke 8, Spiralanke Mortel M 30 Remmers.
6. Usunięcie wymalowań graffiti preparatem Remmers AGE.

PROPONOWANE MATERIAŁY:

ALGAT (obecna nazwa Impregnat Przeciw Glonom) produkcji ALTAX.

BORAMON produkcji ALTAX.

Remmers Grunbelag-Entferner.

Biotin R 3% roztwór w alkoholu.

MALTA PLM-AL. Produkcji Kremer oraz suche barwniki mineralne.

Remmers KSE 300.

KEIM Restauro Naturstein.

Primal AC 33 Kremer.

Brutt Technologie lub Spiralanke 8 , Spiralanke Mortel M 30 Remmers.

Optolith Trassmortel lub PUMA 91 BAUMIT.

Optolith Trassinjekt lub Aida Bohrloch suspension produkcji Remmers.

Hylotox Q produkcji Altax lub Remmers Anti- Insekt.

Remmers AGE.

Laserunkowe farby o spoiwie wapiennym KEIM lub Remmers.

11. Faktycznie zrealizowany program prac konserwatorskich:

Budynek nr 10:

1. Usunięto wtórne spękane i odspojone zaprawy cementowe pochodzące z XX w.
2. Usunięto wtórne cementowe łaty z powierzchni wątku ceglanego.

Po wyschnięciu cegieł i zapraw, które znajdowały się pod cementowymi łatami i za odspojonymi zaprawami cementowymi w fugach- odpylono powierzchnię ubytków sprężonym powietrzem, a następnie zdezynfekowano preparatami na bazie czwartorzędowych soli amonowych /Remmers BFA, Altax Algat/

3. Wykonano dezynfekcję obszarów skażonych mikrobiologicznie - grzybami, glonami, bakteriami. Preparaty na bazie czwartorzędowych soli amonowych i związków boru. /ALGAT

i BORAMON produkcji Altax- w proporcji 1: 1; ewentualnie BORAMON a następnie Remmers Grunbelag- Entferner. Ze względu na widoczne ogniska działania bakterii nitryfikacyjnych. Dezynfekcja cegieł z objawami powierzchniowej destrukcji (dezintegracja globularna - „pudrowanie”) jako zabieg poprzedzający wzmocnienie strukturalne. Wykonano impregnację do „nasylenia”- 3% roztworem preparatu Biotin R w alkoholu.

4. Wzmocniono zdeintegrowane oryginalne wapienne zaprawy w spoinach, zaprawy detalu architektonicznego, cegły i piaskowiec gotlandzki- impregnatem KSE 300 produkcji Remmers. Wzmocnianie-suchy materiał, następnie osłonięcie impregnowanych powierzchni folią, pod którą wstawiono pojemniki z wodą w celu ułatwienia prawidłowego przebiegu reakcji hydrolizy. Przed wzmocnieniem piaskowców gotlandzkich wykonano impregnację środkiem „Antyhigro” produkcji Remmers- ograniczającym pęcznienie hydratacyjne frakcji ilastych.

5. Po odparowaniu rozpuszczalników oraz po stwierdzeniu wymiernego efektu wzmocnienia piaskowców gotlandzkich- z zachowaniem szczególnej ostrożności- usunięto zaprawy o spoiwie cementowym. Po osuszeniu, odsłonięte miejsca poddano impregnacji wstępnej Antyhigro i docelowej wzmocniającej KSE 300 Remmers.

6. Podklejono łuski rozwarstwiającego się piaskowca gotlandzkiego zaprawą np. MALTA PLM- AL produkcji Kremer- barwioną mineralnymi pigmentami do koloru gotlandu.

7. Zabezpieczono krawędzie większych ubytków zaprawą mineralną na spoiwie wapiennym lub produktem gotowym np. KEIM Restauro Naturstein. Zaprawa barwiona na kolor otoczenia.

8. Zabezpieczono relikty polichromii 2% roztworem Paraloidu B72 w toluenie.

9. Podklejono odspojone detale wykonanw w sztucznym kamieniu na elewacji i szczycie od strony zachodniej oraz szczycie północnym budynku nr 10. Do skonsolidowania elementów z murem użyto zaprawy o zwiększonej plastyczności i sile klejenia, służącej również do wypełniania ubytków np. KEIM Restauro Naturstein. W wąskie szczeliny, po zamknięciu zaprawą dolnych krawędzi - metodą iniekcji wprowadzono klej odporny na warunki zewnętrzne np. Primal AC 33 produkcji Kremer.

10. Szerokie i głębokie pionowe pęknięcie pomiędzy południową i północną częścią elewacji - uszczelniono zaprawą murarską np. Optolith TrassMortel, a następnie wypełniono szczeliny w głębi zaprawą iniekcyjną Optolith Trassiniekt lub Aida Bohrlochsuspension produkcji Remmers. Iniekcję prowadzono od dołu do góry przez otwory rozmieszczone co ok. 60-70 cm. W dalszej kolejności- pęknięcie- skonsolidowano na zasadzie zszywania prętami gwintowanymi w systemie Remmers Spiralanke 8, Spiralsnkermortel M 30 lub w systemie Brutt Technologies. Pręty zakładano w co trzeciej spoinie. Od pęknięcia długość prętu - minimum 70 cm. z każdej strony.

Budynek nr 11:

Ze względu na brak dostępu do części budynku od strony podwórza, tj. Elewacji wschodniej i południowej, wykonano prace konserwatorskie w obrębie elewacji północnej i zachodniej w zakresie:

1. Wykonano dezynfekcję powierzchni ceglanych w przyziemiu- preparaty na bazie czwartorzędowych soli amonowych i związków boru- np. mieszanina impregnatów ALGAT i BORAMON 1:1 produkcji Altax lub oddzielnie zastosowanymi impregnatami BORAMON i Grunbelag Entferner Remmers.

2. Usunięto odspojone zaprawy ze spoin i wątku ceglanego. Po wyschnięciu obszarów znajdujących się pod zaprawami - odpylono i zdezynfekowano jak w pkt 1.

3. Cegły wykazujące początki destrukcji powierzchniowej- profilaktycznie zdezynfekowano w celu zwalczania bakterii nitryfikacyjnych impregnatem Biotin R 3% roztwór w alkoholu .

4. Zaimpregnowano elementy konstrukcji ryglowej - na których widoczne są ślady żerowania owadów - środkiem owadobójczym Hylotox Q produkcji Altax lub Remmers Anti-Insect.

Prace konserwatorskie w obrębie elewacji wschodniej i południowej będą realizowane w ramach odrębnego zadania.

Mur od strony ulicy Podmłyńskiej:

Zaniechano wykonania prac ze względu na stan techniczny i uwarunkowania technologiczne - prace przeniesione na następny etap prac realizowany w ramach odrębnego zadania.

ZASTOSOWANE MATERIAŁY:

Remmers Grunbelag-Entferner.

Biotin R 3% roztwór w alkoholu.

MALTA PLM-AL. Produkcji Kremer oraz suche barwniki mineralne.

Remmers KSE 300.

KEIM Restauro Naturstein.

Primal AC 33 Kremer.

Brutt Technologie lub Spiralanke 8 , Spiralanke mortel M 30 Remmers.

Optolith Trassmortel lub PUMA 91 BAUMIT.

Optolith Trassinjekt lub Aida Bohrlochsuspension produkcji Remmers.

Hylotox Q produkcji Altax lub Remmers Anti- Insekt.

Remmers AGE.

Laserunkowe farby o spoiwie wapiennym KEIM lub Remmers.

Gdańsk, dnia 29.11.2023r.

Dot. umowy o udzielenie dotacji celowej nr RWB-W/1986/BAM/58/U-W. Bież./2023 z dnia 24.05.2023r.

O Ś W I A D C Z E N I E

Zakon OO. Karmelitów, Klasztor w Gdańsku przenosi nieodpłatnie na Miasto Gdańsk autorskie prawa do dokumentacji powykonawczej *Zabezpieczających prac konserwatorskich elewacji zespołu domów karmelitów przy ul. Podmłyńskiej 10 i 11* bez ograniczenia co do czasu i ilości egzemplarzy oraz rozporządzania nią na następujących polach eksploatacji:

a. w zakresie utrwalania i zwielokrotniania dokumentacji w całości lub części:

- wytwarzanie egzemplarzy dokumentacji w całości lub części, w tym technika drukarską, reprograficzną oraz techniką cyfrową i kopiowania,

- zwielokrotniania dokumentacji wszelkimi znanymi technikami w tym cyfrowymi, poligraficznymi, wprowadzania do pamięci komputera, eksploataowania na dowolnej ilości stacji roboczych,

z możliwością upubliczniania w sieci www (Internet) w sposób umożliwiający dowolne wykorzystanie i nieograniczone zwielokrotnienie dokumentacji przez każdego użytkownika sieci publicznej,

b. w zakresie obrotu oryginałem dokumentacji – wprowadzanie do obrotu i użyczenie,

c. w zakresie rozpowszechniania dokumentacji w całości lub części w sposób inny niż określony w pkt a i b – publiczne wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie, a także publiczne udostępnianie dokumentacji w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niej dostęp w miejscu i w czasie wyznaczonym przez Miasto Gdańsk.

Parafia oświadcza, że jest właścicielem praw autorskich na ww. polach eksploatacji, pozyskanych na podstawie odrębnej umowy.

Parafia przenosi nieodpłatnie na Miasto Gdańsk własność jednego egzemplarza drukowanego dokumentacji oraz jej wersji elektronicznej zapisanej na nośniku elektronicznym.

W przypadku roszczeń zgłoszonych przez osoby trzecie, wskazujących, że naruszone zostały ich prawa autorskie, Parafia na żądanie Miasta Gdańsk na własny koszt przystąpi do procesu sądowego zwalniającego bezwarunkowo Miasto Gdańsk od tych roszczeń i zapłaci wszelkie koszty, odszkodowania i koszty obsługi prawnej zasądzone ostatecznie przez Sąd.

Przejęcie nieodpłatnych praw autorskich następuje z chwilą przekazania Miastu Gdańsk przez Beneficjenta dokumentacji, o której mowa wyżej.

podpis

ILUSTRACJE STANU ZACHOWANIA- ELEWACJA FRONTOWA

Ryzalit wejściowy, po prawej stronie widoczna powojenna odbudowa.

Połączenie dwóch budynków- ustawienie kalenicowe i szczytowe było zamaskowane boniowaniem wykonanym z zaprawy techniką z narzutem.

Górna część szczytu w całości pochodzi z powojennej odbudowy.

Pomiędzy cegłami widoczna jest zaprawa murarska, nie wykonano osobnego spoinowania.

Powojenna odbudowa, zaprawa murarska w spoinach-brak opracowania powierzchni, ubytki w zaprawie.

Detal architektoniczny z sztucznego kamienia- technika zbliżona do lastriko, pochodzący z roku 1934.

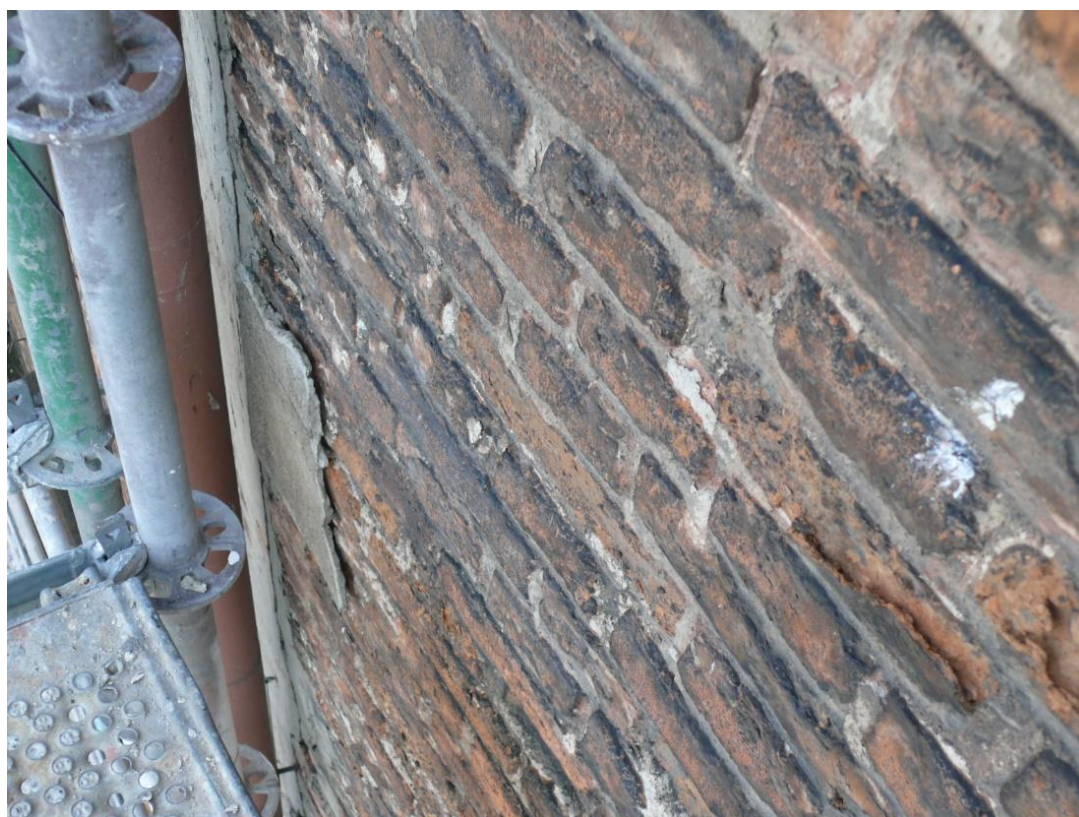
Nadproże okienne wykonane z dwuteownika- naprawa powojenna.

Fragment boniowania z zaprawy cementowej odspojony od powierzchni muru.

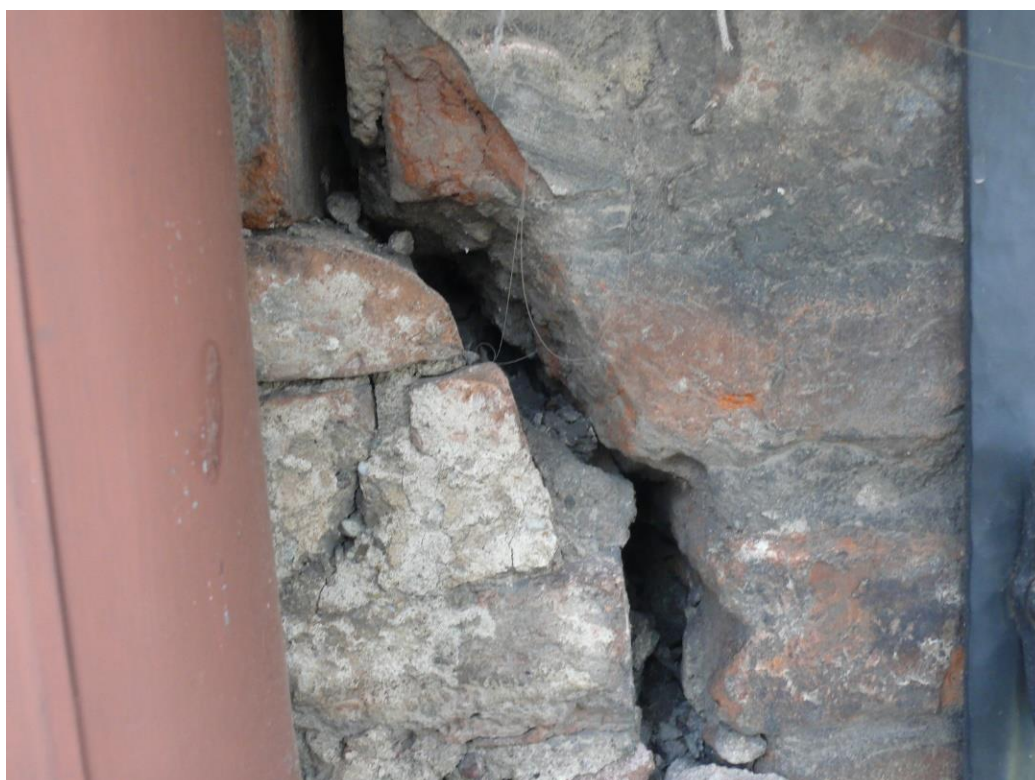
Zwornik z zaprawy innego rodzaju niż gzyms powyżej.

Odspojony fragment boniowania. Grubość narzutu w wielu miejscach różni się - w tym przypadku wynosi 0,5 cm.

Pęknięcie w miejscu łączenia dwóch budynków.

Głębokie pęknięcie na granicy dwóch budynków.

Na zaprawie widoczna czerwona farba, którą była pomalowana elewacja.

Węgarek okienny z cegły maszynowej pochodzący z okresu przedwojennego-
zniszczenie z przyczyny postrzału.

Fragment przyziemia- w przewadze cegły oryginalne, punktowo spoiny wypełniono zaprawą cementową.

ILUSTRACJE STANU ZACHOWANIA OD STRONY PÓŁNOCNEJ

Szczyt po lewej stronie, detal architektoniczny wykonany z zaprawy.

Detal architektoniczny zachowany w złym stanie.

Dwie elewacje były pomalowane kryjąco w kolorze ciemnoczerwony. Na ryzalicie z prawej strony warstwa barwna zachowana szczątkowo, pochodzi prawdopodobnie z wcześniejszego okresu.

Przyziemie od strony północnej- widoczne zawilgocenie- woda podciąga z gruntu.

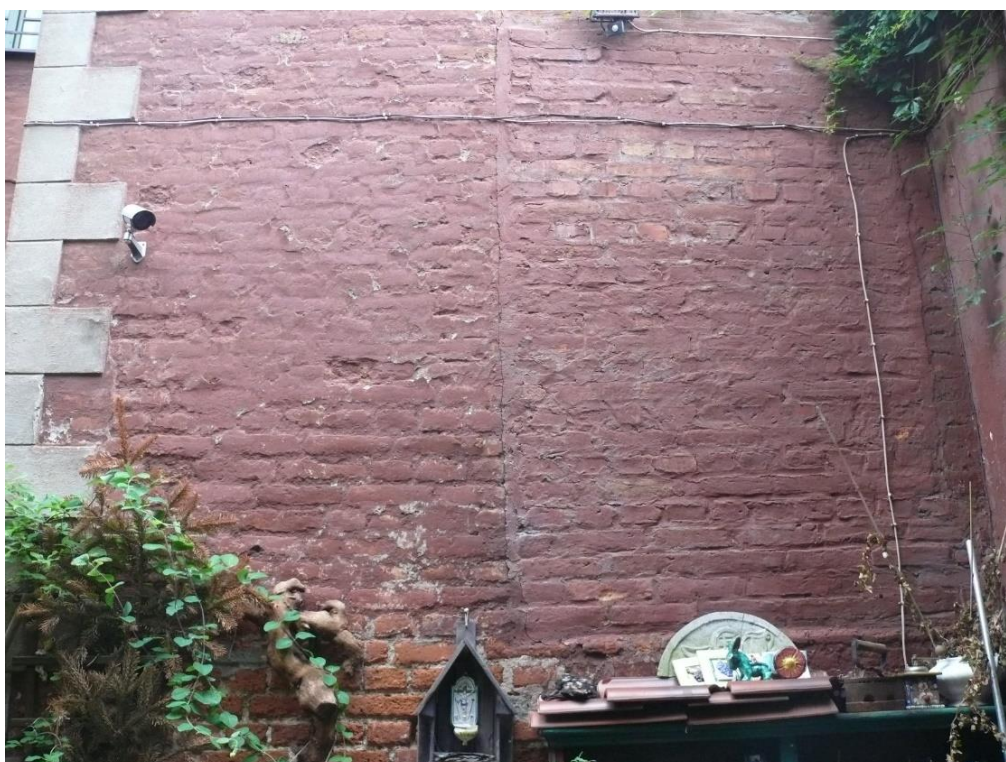
Ryzalit z prawej strony jest fragmentem budynku ustawionym kalenicowo do ulicy. Widoczny łuk był nad zamurowanym otworem okiennym.

Tympanon z datą 1647 wykonany z zaprawy w technice zbliżonej do lastriko.

Ryzalit od strony północnej- ubytki cegieł porażonych bakteriami nitryfikacyjnymi.

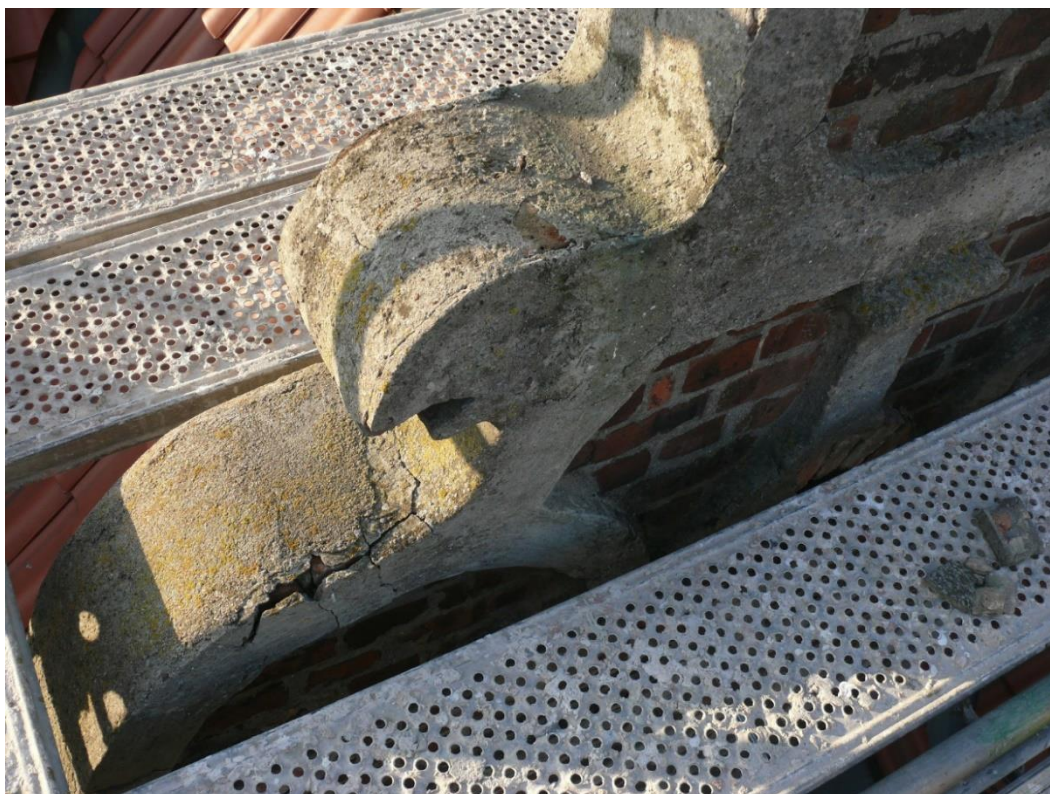
Przyziemie ryzalitu od strony północnej- na skutek podciągania wody z gruntu wykruszona jest zaprawa w spoinach.

Tablica znajdująca się pod murem na dziedzińcu wykonana w technice zbliżonej do lastriko- identyczny materiał jak zachowany detal na szczytach.

Detal architektoniczny wykonany z zaprawy betonowej porośnięty glonami i porostami.

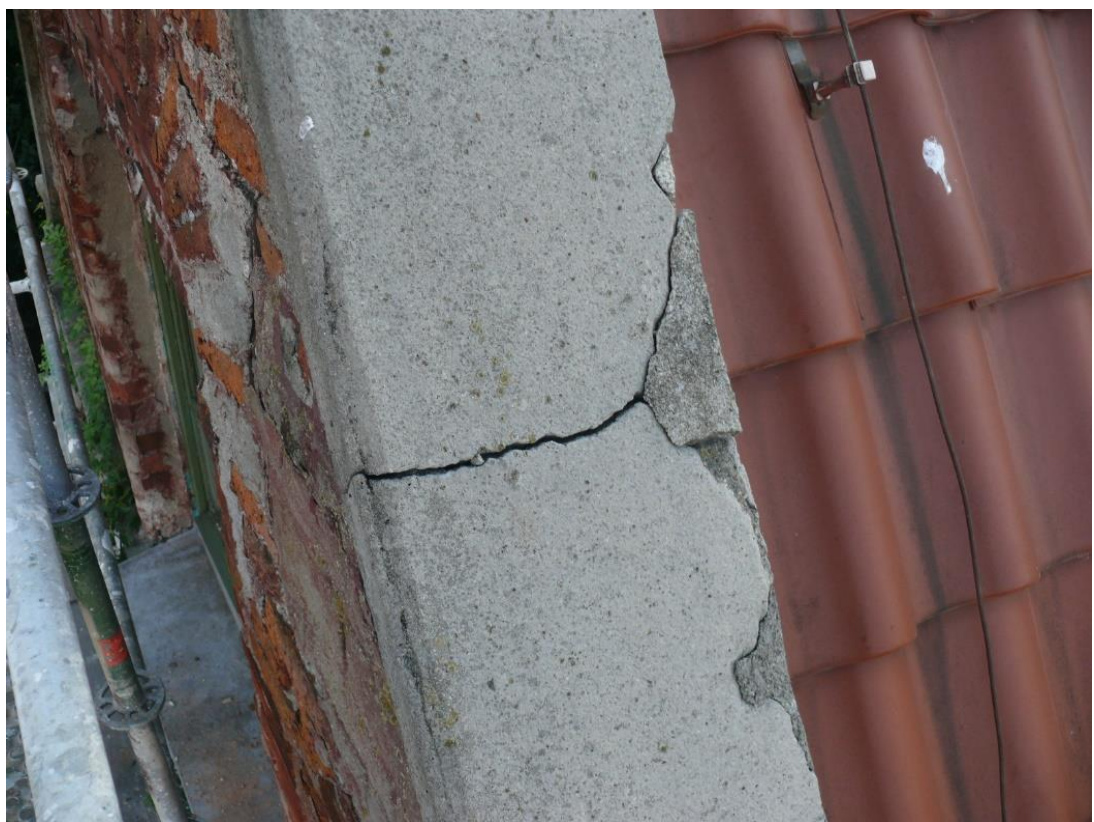
Detal architektoniczny z licznymi pęknięciami i rozwarstwieniami, skażony biologicznie.

Dekoracja szczytu wykonana z zaprawy betonowej wykonana jest na konstrukcji ceglanej.

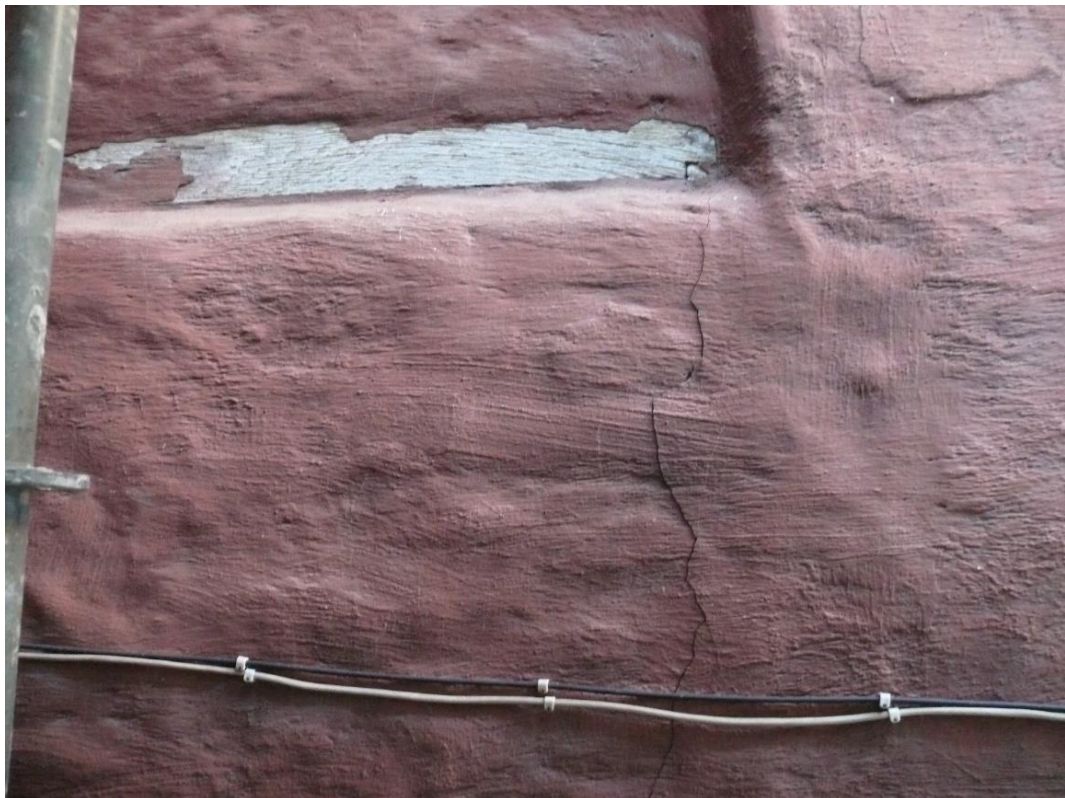
Uszkodzony fragment tympanonu z datą1647.

Uszkodzenie zaprawy wykonanej w technice zbliżonej do lastriko ze szczytu jak wyżej.

Szczyt ryzalitu w dużym stopniu naprawiony był zaprawą betonową i pomalowany na kolor ciemno- czerwony.

Fragment drewnianego nadproża nad zamurowanym otworem okiennym.

STAN ZACHOWANIA PORTALU WEJŚCIOWEGO

Portal wykonany jest z piaskowca gotlandzkiego, był polichromowany.

Widoczne ubytki i rozwarstwienia.

Ubytki w spoinie pomiędzy blokami kamienia, brak części architrawu wykonanego z zaprawy.

Płaskorzeźba z zatartym rysunkiem i formami.

Gzyms wykonany z piaskowca gotlandzkiego zachowany w bardzo złym stanie. U dołu fryz wykonany z zaprawy cementowej pochodzący z okresu przed wojennego.

Architrav wykonany w technice jak wyżej.

Gzyms zachowany w bardzo złym stanie- ubytki stanowiły 50% masy kamienia.

Widoczny brak dużego fragmentu architrawu oraz marmurowego prostokątnego kaboszonu.

Głęboki ubytek w masie kamienia oraz złuszczenia postępujące od powierzchni.

Architraw wykonany metodą ciągnięcia na miejscu był wyłożony na konstrukcji z dachówek.

Na zachowanej powierzchni piaskowca widoczne żółte przebarwienie - pozostałość po olejnej polichromii.

W górnej płycinie głęboki ubytek w krawędzi dolnej. Kostka z dekoracją z owoców ma wypłukane i zaokrąglone krawędzie.

Widoczny głęboki ubytek na krawędzi płyciny górnej.

Płycina górna z obu stron pozbawiona krawędzi, motyw złożony z owoców zatarty i nie czytelny.

STAN ZACHOWANIA BUDYNEKU PODMŁYŃSKA 11

Widok ogólny od strony północnej.

W konstrukcji drewnianej widoczne ślady żerowania owadów, brak zaprawy w spoinach.

Brak zapraw w spoinach.

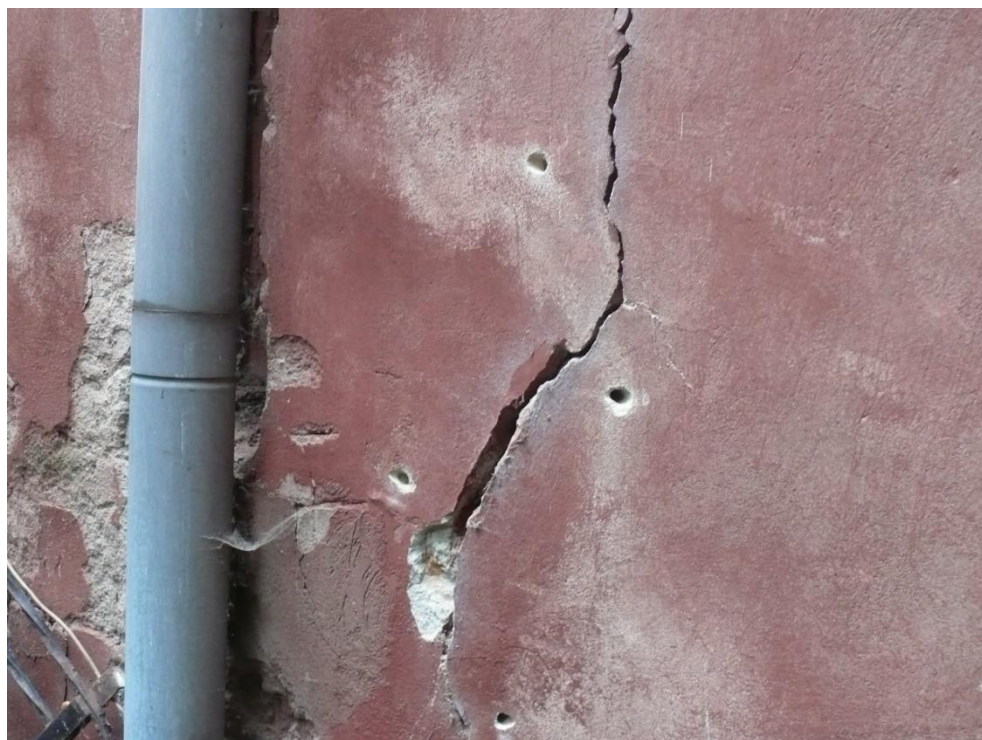

Tablica informacyjna dotycząca dotacji.

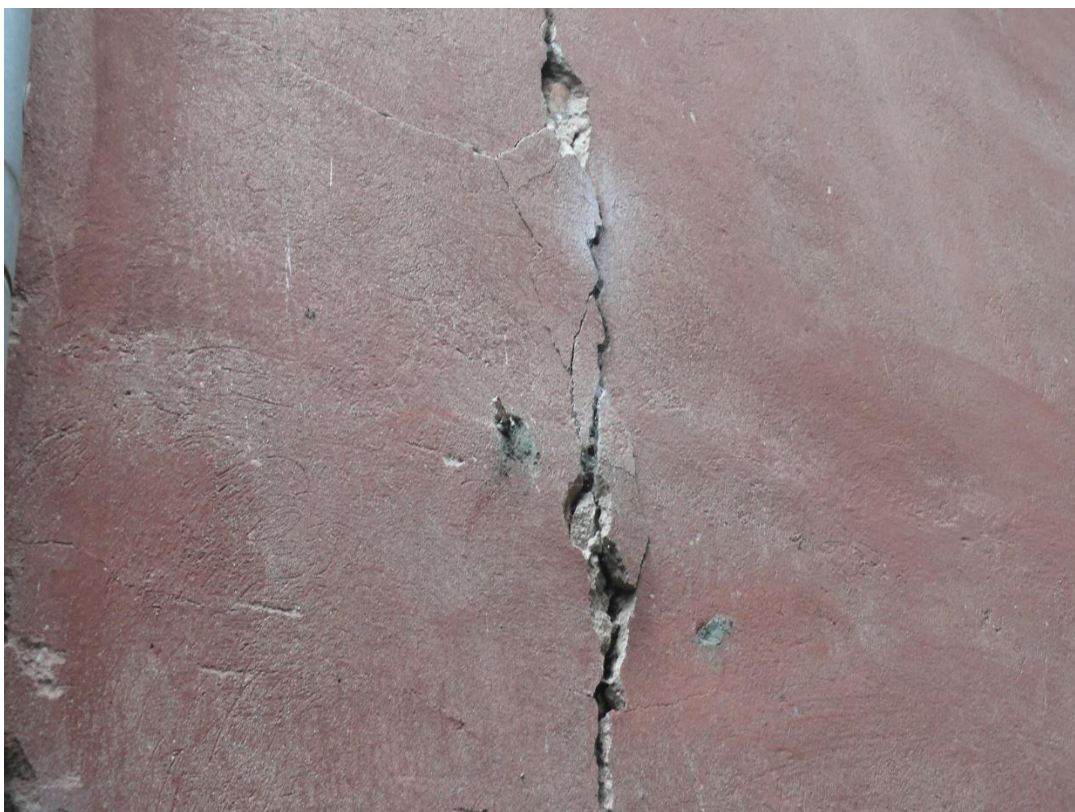
PRACE WSTĘPNE- ZSZYWANIE PĘKNIĘĆ

Mur nawiercano wgłębnie- kierunek skośny, pręt przewiązuje mur po obu stronach pęknięcia.

Nawierty wykonano z obu stron pęknięcia, pręty w murze są umieszczone krzyżowo.

W nawierconym otworze widoczny pręt zsiwający.

System dedykowany do zsiwiania murów- Stati- Cal, zaprawa i pręty o zwoju śrubowym ze stali nierdzewnej.

ELEWACJA FRONTOWA W TRAKCIE PRAC KONSERWATORSKICH

Odspojony fragment pionowego elementu.

To samo miejsce po zdemontowaniu obluzowanego elementu.

Rozwarstwienie w miejscu łączenia dwóch budynków po usunięciu zaprawy betonowej.

Widoczny fragment tynku na ścianie budynku ustawianego szczytowo do ulicy Podmłyńskiej.

Wypełnienia ubytków zaprawą mineralną barwioną w masie.

ELEWACJA OD STRONY PÓŁNOCNEJ W TRAKCIE PRAC KONSERWATORSKICH

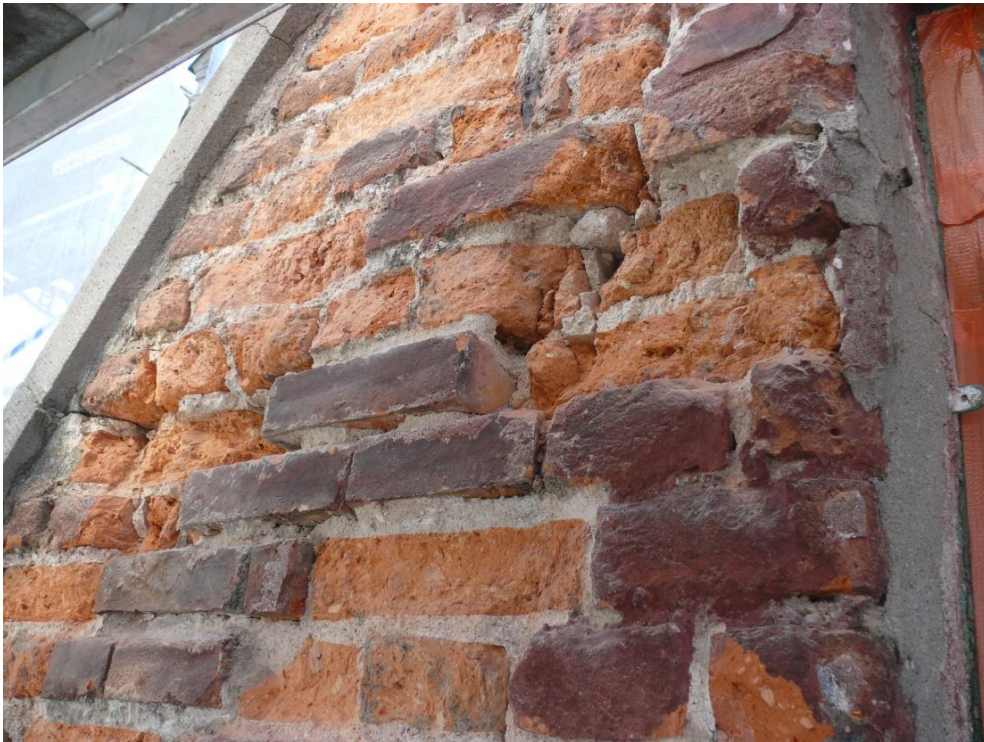

Warstwa podkładowa wykonana z zaprawy tynkarskiej.

W pełni odtworzony detal z zaprawy tynkarskiej.

RYZALIT OD STRONY PÓŁNOCNEJ W TRAKCIE PRAC KONSERWATORSKICH

Ubytki w miejscach w których znajdowała się zaprawa betonowa.

Duży ubytek przeznaczony do przemurowania nowymi cegłami.

Przemurowania w miejscach głębokich ubytków oraz wypełnienie płytszych ubytków przy pomocy zaprawy mineralnej barwionej w masie.

Fragment szczytu widoczne ubytki, przemurowania i wypełnienia zaprawą mineralną barwioną w masie.

Fragment szczytu widoczne przemurowania z zachowaniem wstępu oryginalnego.

PORTAL W TRAKCIE PRAC KONSERWATORSKICH

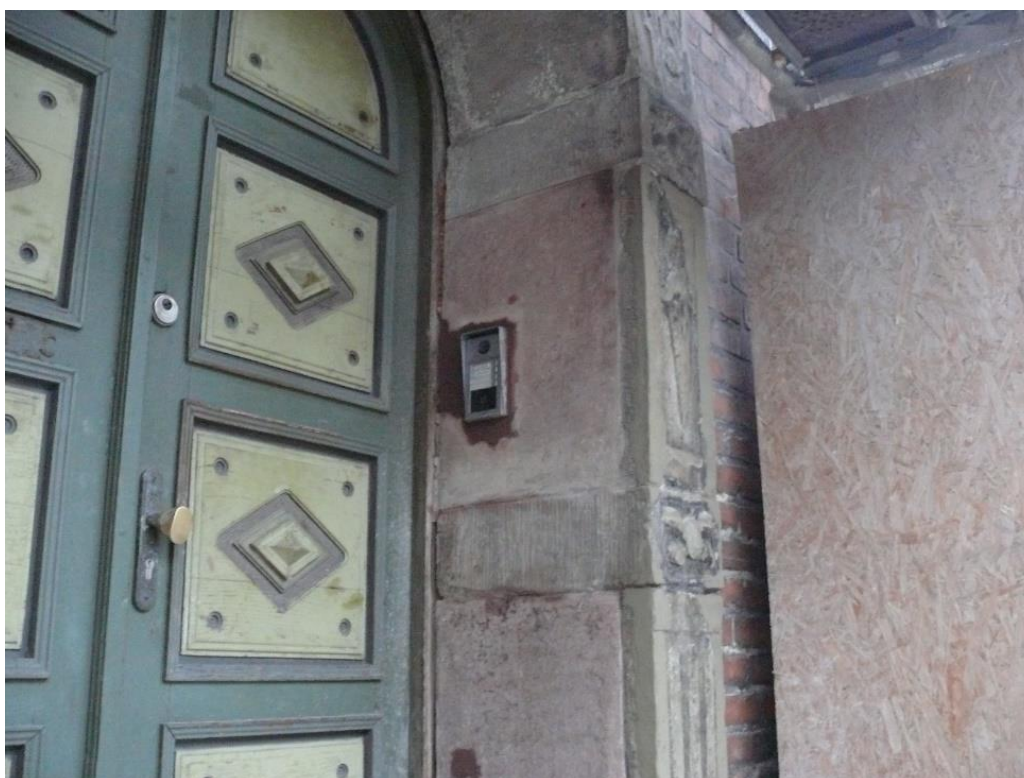
Wypełnienie głębokiego ubytku przy domofonie.

Prostokątny głęboki ubytek wypełniony zaprawą podkładową. Płyta marmurowa przed oczyszczeniem.

Wypełnienie ubytków w marmurze i piaskowcu. Powierzchnia marmuru po oczyszczeniu.

Ubytek przy domofonie wypełniony zaprawą powierzchniową.

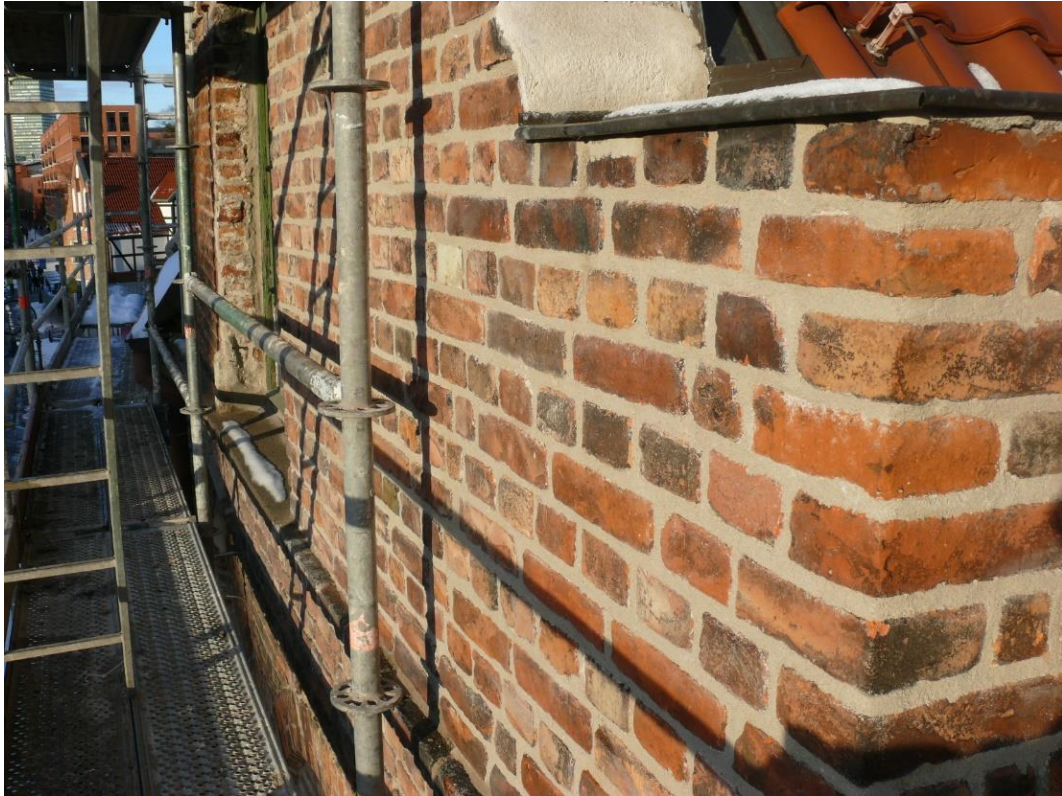
ELEWACJA FRONTOWA PO PRACACH KONSERWATORSKICH

Widok ogólny elewacji frontowej przed demontażem rusztowań.

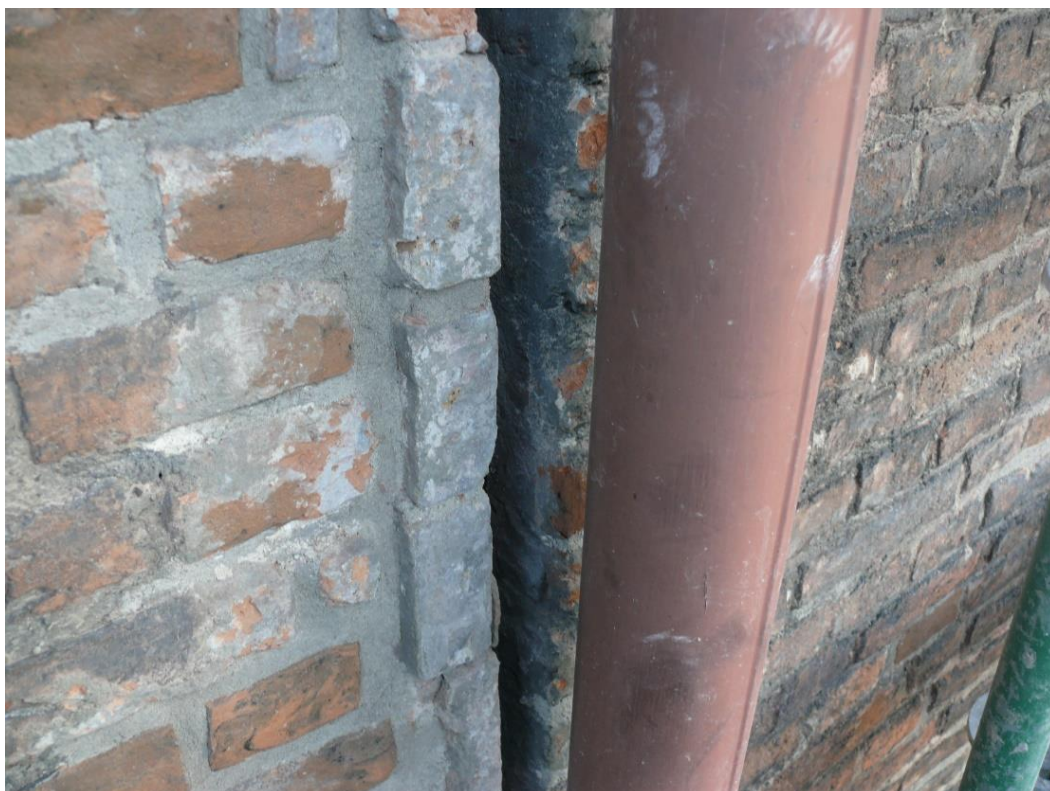
Spiływy na szczycie pokryte nową zaprawą tynkarską.

Fragment szczytu odbudowany po wojnie, spoiny wypełnione nową zaprawą.

Gzyms z cegieł przyciętych w kształcie profilu- na nim początkowo była wyłożona zaprawa tynkarska.

Zachowano widoczny podział pomiędzy dwoma budynkami.

Zwornik z zaprawy został zabezpieczony opaskami z mineralnej zaprawy uelastycznionej.

Widok ogólny od strony południowo- zachodniej.

Widok ogólny od strony zachodniej.

ELEWACJA OD STRONY PÓŁNOCNEJ PO PRACACH KONSERWATORSKICH

Oryginalny i odtworzony detal architektoniczny został pomalowany farbą elewacyjną.

Detal architektoniczny pomalowany farbą elewacyjną.

Fragment detalu architektonicznego pomalowany farbą elewacyjną.

RYZALIT OD STRONY PÓŁNOCNEJ PO PRACACH KONSERWATORSKICH

Fragment szczytu- nowa zaprawa wypełniająca ubytki w spoinach została kolorystycznie spatynowana i dopasowana do zaprawy oryginalnej.

Spatynowana zaprawa w spoinach i nowe wypełnienia ubytków w ceglach.

Górna partia szczytu, wypełnienia ubytków wykonane wyłącznie z zaprawy mineralnej barwionej w masie.

Boczna strona ryzalitu pomalowana farbą elewacyjną.

Widok ogólny szczytów od strony północnej.

PORTAL PO PRACACH KONSERWATORSKICH

Portal potraktowano zachowawczo- nie odtworzono form płaskorzeźby oraz poleru na marmurowych płytach.

Zostały zachowane różnice walorowe pomiędzy elementami zachowanymi i uzupełnionymi.

W portalu wypełniono ubytki w obrysie ciosów kamiennych, nie odtworzono form rzeźbiarskich w motywach roślinnych.

BUDYNEK PODMŁYŃSKA 11 PO PRACACH KONSERWATORSKICH

Widok ogólny od strony północno zachodniej.

Wymieniono zaprawę w spoinach w miejscach pęknięć.

Na wszystkich łączeniach konstrukcji drewnianej z murem ceglanym założono nową zaprawę w spoinach.

W przyziemiu przemurowano cokół nowymi cegłami.

Widok ogólny od strony zachodniej.

Widok ogólny od strony północnej.